

רבינו יוסף קארו

רבינו משה אלשיך

"משה" שואל מחבירו "יעקב":
אתה רוצה להיות "בן עולם הבא"?
אורח חיים היומיו
לימוד שולחן ערוך אורח חיים
לכל השנה - עמוד אחד ליום
 "יעקב" משיבו: איזה סוג שאלה, זה ששאלת עכשיו? כאילו היתה שואל אותי אם אני רוצה לחיות, כאילו היה שייך אחרת איזה טיפוש בעולם היה משיבו לך בשלילי?
 קודם הלימוד יאמר: הנני רוצה ללמוד. כְּדֵי שִׁבְיָאֲנִי הַתְּלִמּוּד לְיָדֵי מַעֲשֶׂה. וְלֵידֵי מְדוּת וְשְׂרֹת. וְלֵידֵי יָדְעֵת הַתּוֹרָה. וְנִחְיֵנִי עוֹשֶׂה לְשֵׁם יְחִיד קוֹדֶשׁא בְּרִיךְ הוּא וְשִׁכְנֵתֶיהָ בְּשֵׁם יְהוָה וּבְשֵׁם אֲדֹנָי מִתְּנַחֲדִים יֵאֱהַדוֹנָה"י עַל יְדֵי הַנְּעֻלָּם בְּדַחֲלוֹ וּבְחִימוֹ בִּיחְדוּקָא שְׁלִים בְּשֵׁם כָּל יִשְׂרָאֵל.

המשך סימן שח – דברים המותרים והאסורים לטלטל בשבת

לא יטלנו יחלה אבל אם אין לו געגועין עליו לא ואפילו כשיש לו געגועין עליו לא התירו אלא באבן אבל אם דינר בידו ואפילו לאחוז התינוק בידו והוא מהלך ברגליו אסור דחיישינן דילמא נפיל ואתי אבה לאתווי ויש אומרים שלא אסרו אלא כשהוא נושא התינוק עם דינר בידו אבל לאחוז התינוק בידו אף על פי שדינר ביד התינוק אין בכך כלום:

ב. כלכלה שהיתה נקובה וסתמה באבן מותר לטלטלה שהרי נעשה כדופנה וכן דלעת שתולין בה אבן כדי להכבידה למלאות בה מים אם הוא קשור יפה שאינו נופל מותר למלאות בה שהוא כמו הדלעת עצמה שהוא בטל אגבה ואם לאו אסור:

ג. כלכלה מלאה פירות ואבן בתוכה אם הם פירות רטובים כגון תאנים וענבים יטול אותה כמו שהיא שאם ינער הפירות מתוכה יפסדו אבל אם הם פירות שאינם נפסדים ינערם וינער גם האבן עמהם ולא יטלנה עמהם והני מילי כשאינו צריך אלא לפירות או לכלכלה אבל אם היה צריך למקום הכלכלה מטלטלה כמות שהיא:

ד. שכח אבן על פי חבית או מעות על הכר מטה חבית על צדה והאבן נופלת ומנער הכר והמעות נופלים ואם היתה החבית בין החביות בענין שאינו יכול להטות אותה במקומה יכול להגביהה כמו שהיא עם האבן למקום אחר להטותה שם כדי שיפול מעליה ואם הניחם עליהם מדעתו על דעת שישארו שם בכניסת השבת אסור להטות ולנער ויש אומרים דאפילו הניחם שם על דעת שישארו שם בכניסת השבת כדי שיטלם בשבת מותר להטות ולנער בשבת ולא אסרו אלא במניחם על דעת שישארו שם כל השבת. הגה: ואז אפילו ניטל האיסור משם אסור לטלטל הכלי דמאחר שנעשה בסיס לדבר האסור למקצת השבת אסור כל השבת כולה וכן בכל מוקצה וכן איתא לקמן סימן ש"ו. אם אדם הניח דבר מוקצה על של חבירו לא אמרינן דנעשה בסיס לדבר האסור דאין אדם אוסר של חבירו שלא מדעתו (אור וחוש):

ה. הא דלא שרי אלא להטות ולנער דוקא בצריך לגוף החבית והכר אבל אם צריך למקום החבית והכר ולא הספיק לו ההטייה והניעור יכול לטלטלם עם האבן ועם המעות שעליהם לפנות מקומם. (וכן הוא לקמן סימן ש"ו):

ב. כל בהמה חיה ועוף מדדים אותם בחצר דהיינו שאוחז בצוארם ובצדדים ומוליכין אם צריכין הבעלי חיים לכך ובלבד שלא יגביהם בענין שיעקרו רגליהם מן הארץ דמוקצין הם ואסור לטלטלו חוץ מתרנגולת שאין מדדין אותה מפני שמגבהת עצמה מן הארץ ונמצא זה מטלטל אבל דוחים אותה מאחוריה בידיים כדי שתכנס:

בא. האשה מדדה את בנה אפילו ברשות הרבים ובלבד שלא תגררהו אלא יהא מגביה רגלו אחת ויניח השניה על הארץ וישען עליה עד שיחזור ויניח רגלו שהגביה שנמצא לעולם הוא נשען על רגלו האחת:

בב. דבר שהוא מוקצה מותר ליגע בו ובלבד שלא יהא מנענע אפילו מקצתו (וכבר נתבאר סעיף ג'):

בג. מותר לטלטל מוקצה על ידי נפיחה (וכבר נתבאר ריש סימן זה):

בד. כלי שנתרועע לא יטלו ממנו חרס לכסות בו או לסמוך בו:

בה. אסור לשחוק בשבת ויום טוב בכדור. הגה: ויש מתירין ונהגו להקל (מוספות פרק קמ"א דני"ה):

בו. אסור לשאת תחת אציליו זרע התולעים שעושין המשי מפני שאסור בטלטול ועוד שהוא מוליד בחומו:

בז. יש אוסרים לטלטל בגד שעטנז ויש מתירים:

בח. מותר לטלטל מניפה בשבת להכריח הזכובים:

בט. מכבדות שמכבדים בהם הקרקע מותר לטלטלם:

ג. הרשב"א מתיר לטלטל האצטרלו"ב בשבת וכן ספרי החכמות ולדעת הרמב"ם יש להסתפק בדבר:

גא. מה שמורה על השעות שקורין רילו"ו בין שהוא של חול בין שהוא של מין אחר יש להסתפק אם מותר לטלטלו (וכבר פשט המנהג לאסור):

גב. מוקצה לעשירים הוי מוקצה ואפילו עניים אין מטלטלין:

סימן שט – מלְטוּלַ עַל יְדֵי דְבַר אַחַר אִם מוֹתֵר בְּשַׁבַּת. וְבוֹ ה' סְעִיפִים

א. נוטל אדם את בנו והאבן בידו ולא חשיב מטלטל לאבן והוא שיש לו געגועין (פירוש שיש לו עצבון כשאינו עם אביו) עליו שאם

סיבְרָנוּ אֵת סֵדֶר הַשּׁוּלְחָן עֲרוּף אֹרְחֵי חַיִּים לְשָׁנָה – עֲמוּד אֶחָד לְיוֹם. וּבְסֵדֶר הַזֶּה יִבְמֹר כָּל אֹרְחֵי חַיִּים שָׁנָה בְּשָׁנָה. וּבְזֶה יִתְמַלֵּא ה' מַחְסוּרוֹ אֲשֶׁר יִחַסֵּר לוֹ דְבַר יוֹם בְּיוֹמוֹ. וְיִזְכָּה לְהִיּוֹת "בֶּן עוֹלָם הַבָּא". גַּא לְפָרְסֵם לְכָל הַיְדִידִים וּבְפִתֵי בְּנֵי סִיּוֹת וּבְבִתֵּי מְדִרְשׁוֹת לְזַכּוֹת אֶת הַרְבִּים לְעִילוּי נְשָׁמוֹת הַקְּרוֹבִים. וְזֶה יִהְיֶה זְכוּת הַיּוֹתֵר גָּדוֹל. וְכָל הַמְזַכֵּה אֶת הַרְבִּים זֹכֵה לְבָנִים צְדִיקִים.